

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI
INŠPEKTORAT REPUBLIKE SLOVENIJE ZA DELO

Inšpekcija nadzora varnosti in zdravja pri delu

Štukljeva cesta 44, 1000 Ljubljana

T: 01 280 36 60

E: gp.irsd@gov.si

www.id.gov.si

KATJA GORIŠEK
Zveza svobodnih sindikatov Slovenije

e-pošta: katja.gorisek@sindikat-zsss.si

Številka: 06150-36/2020-3

Datum: 20.04.2020

Zadeva: 28. april 2020, svetovni dan varnosti in zdravja pri delu.

Spoštovana,

V zvezi z Vašim zaprosilom ob svetovnem dnevu varnosti in zdravja pri delu, Vam v nadaljevanju posredujemo naslednje odgovore in pojasnila:

1. POKLICNE BOLEZNI

a) V letu 2019 je bila na IRSD prijavljena ena poklicna bolezen.

b) Pristojni inšpektorji pri svojih nadzorih ugotavljajo tudi delovne pogoje in razmere na delovnih mestih in v delovnem okolju. Pri pregledu ocene tveganja veliko pozornosti namenjajo temu, ali je delodajalec ustrezno in strokovno identificiral oziroma odkrival nevarnosti, katerim so ali bi lahko bili delavci izpostavljeni pri svojem delu vključno s tveganji, ki vplivajo tudi na pojav poklicnih bolezni. Tudi za leto 2019 ugotavljamo, da delodajalci pomanjkljivo ali sploh ne ocenjujejo tveganj, ki se nanašajo predvsem na rabo nevarnih kemičnih snovi, na ročno premeščanje bremen ter na ergonomsko urejenost delovnih mest.

c) Delodajalec je po končanem nadzoru seznanjen z ugotovitvami inšpekcijskega nadzora, kamor sodijo tudi ugotovitve glede ocenjevanja tveganj. V kolikor so delodajalci neustrezno ocenili tveganja oziroma določenih tveganj niso prepoznali in ocenjevali, jim je izdana ureditvena odločba, ki se nanaša na popravek oziroma dopolnitev ocene tveganja v smislu izvedbe revizije ocene tveganja.

d) Inšpektorat RS za delo je v letu 2019 glede ugotovljenih kršitev v zvezi z ocenjevanjem tveganj izrekel poleg upravnih ukrepov tudi 45 glob za pravne in 45 glob za odgovorne osebe delodajalca. Povprečen znesek je 2.000 EUR za pravno osebo in 500 za odgovorno osebo.

2. NEZGODE PRI DELU

a) Število prijavljenih nezgod pri delu v letu 2019:

I., II., IV.:

Nezgode pri delu, kolektivne nezgode in smrtne nezgode vse brez poti na delo in z dela.

VRSTA NEZGODE	STEVILLO
hujša	511
kolektivna	10
lažja	9.585
smrtna	16
Skupaj	10.122

III. Število nevarnih pojavov: Delodajalci so v letu 2019 prijavili 47 nevarnih pojavov.

V. Delež neprijavljenih nezgod pri delu

NIJZ vodi evidenco vseh odsotnosti z dela zaradi nezgod pri delu, tudi tistih, ki ne trajajo več kot tri delovne dni. Inšpektorat RS za delo ne razpolaga s podatkom, iz katerega izhaja število kršitev 41. člena ZVZD-1, ki delodajalcu nalaga, da mora inšpekciji dela prijaviti vsako nezgodo pri delu s smrtnim izidom oziroma nezgodo pri delu, zaradi katere je delavec nezmožen za delo več kot tri delovne dni, kolektivno nezgodo, nevaren pojav in ugotovljeno poklicno bolezen. Tako je bilo v zvezi s tem členom v letu 2019 ugotovljenih 52 nepravilnosti. Vsekakor NIJZ evidentira več nezgod/poškodb pri delu kakor IRSD in razlika se izkazuje v tem, ker na NIJZ prejmejo prijavo vsake nezgode/poškodbe pri delu, v zvezi s katero se koristi bolniški stalež ter tudi zaradi neprijavljenih nezgod na IRSD, katerega delež pa težko ocenjujemo. V nekaterih primerih se tudi dogaja, da delodajalci prijavijo nezgodo pri delu na IRSD, delavcu pa nočejo izdati ER-8 obrazca in teh primerov NIJZ ne beleži.

VI. Poglavitni vzroki nezgod, dejavnost in število zaposlenih

POGLAVITNI VZROKI NEZGOD	%
Izguba nadzora nad delovno opremo (stroji, ročno orodje, transportna sredstva,...)	31,4
Zdrs, spotiki in padci delavcev (na nižji nivo, na istem nivoju in neopredeljeni padci)	19,1
Gibanje telesa	13,8
Padec bremena na delavca	13,4

DEJAVNOST	%
Predelovalna dejavnost (C)	37,4
Dejavnost trgovine, vzdrževanje in popravila motornih vozil (G)	12,4
Dejavnost gradbeništva (F)	8,4
Dejavnost promet in skladiščenje (H)	7,5
Dejavnost javne uprave in obrambe, socialne varnosti (O)	6,2
Druge raznovrstne poslovne dejavnosti (N)	od 5,5 do 2,7
Dejavnost zdravstvenega in socialnega varstva (Q)	
Dejavnost izobraževanja (P)	
Gostinstvo (I)	
Strokovne znanstvene in tehnične dejavnosti (M)	
Oskrba z vodo, ravnanje z odpadki in odpadki, saniranje okolja (E)	

ŠTEVILO ZAPOSLENIH	%
0 zaposlenih	2,0
1 zaposlen	1,3
2 zaposlena	0,9
3 ali 4 zaposleni	2,0
5 do 9 zaposlenih	4,6
10 do 19 zaposlenih	6,5
20 do 49 zaposlenih	11,8
50 do 99 zaposlenih	12,3
100 do 149 zaposlenih	9,1
150 do 199 zaposlenih	4,2
200 do 249 zaposlenih	3,0
250 do 499 zaposlenih	9,2
500 do 999 zaposlenih	10,2
Nad 1000 zaposlenih	20,7
Ni podatka o zaposlenih	2,2

VII. Tip pogodbe, državljanstvo in spol poškodovanega

VRSTA ZAPOSLOTITVE	%
Določen čas	23,1
Drugo	1,3
Nedoločen čas	75,2
Ni podatka	0,4

DRŽAVLJANSTVO	%
državljanstvo neznano	0,6
neslovensko državljanstvo iz EU	1,7
neslovensko državljanstvo izven EU	12,2
slovensko državljanstvo	85,5

SPOL	%
moški	72,9
ženska	27,1

3. ŠTEVILO POŠKODB PRI DELU NA POTI NA DELO IN Z DELA.

MESTO NEZGODE	število
Na delu	10.122
Pot na delo	24
Pot z dela	29
Skupaj	10.175

4. ŠTEVILO IZVEDENIH IZREDNIH IN REDNIH NADZOROV V LETU 2019 V ZVEZI Z VARNOSTJO IN ZDRAVJEM PRI DELU.

- a) V letu 2019 je IRSD s področja varnosti in zdravja pri delu prejel 995 prijav, kar je malo manj, kot leta 2018. Vse prijave so bile ali obravnavane ali, v manjšem številu, zaradi

nepriстойnosti odstopljene drugim pristojnim organom. Največ prijav se je nanašalo na delovne pogoje ter na zagotavljanje zdravstvenih pregledov in usposabljanja delavcev za varno delo.

- b) Inšpektorji s področja varnosti in zdravja pri delu so v letu 2019 opravil 5.891 inšpekcijskih pregledov. Med temi je bilo največ pregledov opravljenih v sklopu predhodno pripravljenih in načrtovanih akcij, usmerjenih nadzorov ter kampanj, in sicer 2.806.

5. VZROKI IN ŠTEVILO UKREPOV NA PODROČJU VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU, KI JIH JE IRSD IZREKEL V LETU 2019

Število ukrepov

- a) Upravne ureditvene odločbe: 2.393
- b) Prepovedne odločbe zaradi procesa, delovne opreme: 230
- c) Prepovedne odločbe neposredno ogrožanje delavcev: 49
- d) Opozorila ZP-1, prekrškovne odločbe, plačilni nalogi: 2054
- e) Kazenske ovadbe in naznanitve: 1
- f) Opozorila na podlagi ZIN: 298
- g) Ugotovljene kršitve:
 - 13. člen ZVZD-1: 0 kršitev
 - 5. odstavek 17. člena ZVZD-1: 421 kršitev
 - 45. člen ZVZD-1: 42 kršitev
 - 46. člen ZVZD-1: 81 kršitev
 - 47. člen ZVZD-1: 1 kršitev
 - 48. člen ZVZD-1: 6 kršitev
- h) Delodajalci v veliki večini primerov izvedejo s strani inšpektorjev naložene ukrepe, kar je razvidno iz opravljenih kontrolnih pregledov.
- i) V sklopu akcije nadzora nad izvajanjem predpisov o varnosti in zdravju pri delu glede sodelovanja delavcev pri upravljanju, ki je potekala od 18.11.2019 do 29.11.2019 je bilo opravljenih 45 inšpekcijskih nadzorov in izdanih 7 upravnih odločb.

Inšpektorji pri vseh nadzorih ugotovili skupaj 10 kršitev. Od tega je bilo največ kršitev in sicer 4, ko delodajalec ni zagotavljal preventivnih zdravstvenih pregledov, v 3 primerih delodajalci niso izjavo o varnosti z oceno tveganja popravili oziroma dopolnili, ko preventivni ukrepi niso bili več zadostni, v 1 primeru delodajalec ni določil posebnih zdravstvenih zahtev, v 1 primeru pa ni imel pregledane elektronske merilne opreme, ki jo delodajalec uporablja za opravljanje strokovnih nalog. V 1 primeru imetnik dovoljenja za opravljanje strokovnih nalog le te ni opravljal skrbno in po pravih stroke.

Največ nepravilnosti je bilo ugotovljenih pri pretečenih rokih za kalibracijo merilne opreme. Pri enem strokovnem delavcu je bilo ugotovljeno, da je izvajal meritve, za katere nima dovoljenja. Nekateri strokovni delavci se stalno in enakomerno strokovno usposabljuje skozi vse obdobje izvajanja strokovnih nalog, nekaj pa se jih usposabljuje le ob izteku veljavnosti pridobljenega dovoljenja. Prav tako inšpektorji ugotavljajo, da zunanji strokovni delavci izvajajo meritve, ki pogosto niso smiselne (npr. toplotne razmere). Usposabljanje delavcev za varno delo se velikokrat izvaja na lokacijah strokovnih delavcev in ne na delovnih mestih pri delodajalcih. Pri zunanjih strokovnih službah je frekvenca obiska v družbah, kjer izvajajo strokovno delo, 1 krat do 2 krat letno, kar je zelo malo za kvalitetno spremljanje stanja varnosti in zdravja pri delodajalcih. Večina strokovnih delavcev ni usposobljena za prepoznavanje tveganj na delovnih mestih glede kemičnih dejavnikov.

- j) Inšpektorji poleg nalaganja ukrepov delodajalcem tudi svetujejo, tako med samimi nadzori kakor tudi v dajanju strokovnih pomoči na podlagi 4. člena ZID-1. Števila svetovanj inšpektorjev na terenu na IRSD ne evidentiramo, je pa bilo v letu 2019 na področju varnosti in zdravja pri delu zabeleženih 239 primerov nudenja pisne strokovne pomoči.

6. KAKŠNO JE BILO STANJE VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU V SLOVENIJI IN IZ SLOVENIJE NAPOTENIH DELAVCEV V LETU 2019?

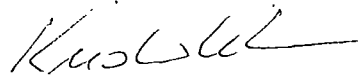
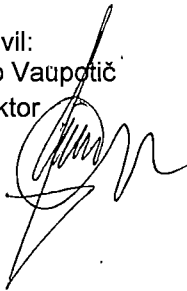
Inšpektorat RS za delo je v letu 2019 ni izvajal usmerjenih akcij glede napotnih delavcev, kakor npr. v letu 2018 in zato konkretnih podatkov ne moremo posredovati. V 2 primerih so inšpektorji ugotovili nepravilnosti, ki so se nanašale ne neustrezne bivalne pogoje tujcev.

7. KOLIKO INŠPEKTORJEV JE DELOVALO V OKVIRU INŠPEKCIJE NADZORA VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU V LETU 2019 IN ALI SE OBETAJO V LETU 2020 NOVE ZAPOSLOTITVE INŠPEKTORJEV NA TEM PODROČJU?

Konec leta 2018 je inšpektorat zaposloval 28 inšpektorjev s področja varnosti in zdravja pri delu, konec leta 2019 pa 31, vsekakor pa bi bile nove zaposlitve inšpektorjev zelo dobrodošle.

Lep pozdrav.

Pripravil:
Marko Vaupotič
Inšpektor

Slavko Krištofelc
Direktor inšpekcije nadzora varnosti in zdravja pri delu

